

บทสรุปสำหรับผู้บริหาร

- ชื่อเรื่อง : การศึกษาความต้องการและแนวทางการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียน
ในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่
- ผู้วิจัย : ผู้ช่วยศาสตราจารย์ปรัชญา ใจสอาดและคณะ
- หน่วยงาน : มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่และโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

การศึกษาความต้องการและแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ มีวัตถุประสงค์ เพื่อ 1) ศึกษาบริบทและศักยภาพของห้องสมุดโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 2) ศึกษาปัจจัยที่เป็นอุปสรรคและเอื้อต่อการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 3) ศึกษาความต้องการในการพัฒนาห้องสมุดโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่ 4) หาแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว จังหวัดเชียงใหม่

การเก็บรวบรวมข้อมูล ใช้การสัมภาษณ์เชิงลึก (In - depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) การสังเกต (Observation) การจัดทำเวทีการเรียนรู้ การศึกษาค้นคว้าเอกสาร การสัมภาษณ์แบบเป็นทางการและไม่เป็นทางการ การนิเทศเชื่อมโยง การอบรมเชิงปฏิบัติการและการศึกษาดูงาน วิเคราะห์ข้อมูลโดยการใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ โดยการหาค่าร้อยละและค่าเฉลี่ย (\bar{X}) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัยพบว่าสภาพห้องสมุดโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว ส่วนใหญ่ยังไม่มีอาคารห้องสมุดที่เป็นเอกเทศ ลักษณะของห้องสมุดเป็นห้องเรียนที่ปรับมาเป็นห้องสมุด มีขนาดไม่เหมาะสม ไม่สามารถให้บริการนักเรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ จำนวนหนังสือยังมีน้อยและไม่มีความหลากหลาย หนังสือส่วนใหญ่จะเป็นหนังสือเรียนอยู่ในสภาพเก่าและชำรุด บุคลากรที่รับผิดชอบห้องสมุดทั้งหมดจะเป็นครูในโรงเรียนที่มีจำนวนชั่วโมงสอนมาก ไม่มีเวลาดมาให้บริการงานห้องสมุดอย่างเต็มที่ และส่วนใหญ่ไม่มีความรู้ ความเข้าใจในการบริหารจัดการห้องสมุด นอกจากนี้โรงเรียนยังขาดแคลนงบประมาณด้านการบริหารจัดการ ครูและผู้บริหารยังไม่ได้ให้มีการมีส่วนร่วมระหว่างนักเรียน ครู ชุมชนเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการอย่างจริงจัง

รวมทั้งยังขาดการใช้แหล่งการเรียนรู้ที่มีอยู่ในชุมชนมาบริหารจัดการ ไม่ได้ใช้กระบวนการมีส่วนร่วมให้เป็นห้องสมุดของโรงเรียน สำหรับด้านความต้องการในการพัฒนา พบว่าความต้องการในอันดับแรกในประการแรก คือการพัฒนาบุคลากรที่รับผิดชอบห้องสมุด โรงเรียนให้มีความรู้ความเข้าใจด้านการบริหารจัดการและการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิต รองลงมาคือ การสร้างความตระหนักให้นักเรียนเข้ามามีส่วนร่วมในการดำเนินการห้องสมุด สำหรับด้านแนวทางในการพัฒนาห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียนในอำเภอเชียงดาว พบว่าผู้บริหารและครูจะต้องประสานกับคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนและองค์การบริหารส่วนตำบลในพื้นที่ รวมทั้งชุมชน เพื่อขอความร่วมมือทั้งในด้านแนวคิด กำลังกายและงบประมาณในการพัฒนาห้องสมุดและปรับให้ห้องสมุดโรงเรียนเป็นห้องสมุดชุมชน พัฒนาแหล่งการเรียนรู้ในชุมชนทุกรูปแบบเข้ามาบูรณาการเป็นส่วนหนึ่งของห้องสมุดมีชีวิตของโรงเรียน และร่วมกับชุมชนในการกำหนดให้เป็นวิสัยทัศน์ พันธกิจและนโยบายของโรงเรียนให้ชัดเจน เพื่อจะนำไปสู่การปฏิบัติที่เป็นรูปธรรม

มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่